AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Doktorantların və gənc tədqiqatçıların XVII RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSININ MATERİALLARI

I I CİLD

BAKI - 2013

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Doktorantların və gənc tədqiqatçıların

XVII RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSININ MATERİALLARI

(Konfrans Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 23.04.2012 nömrəli əmrinə əsasən 18-19 noyabr 2012-ci il ildə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində keçirilmişdir)

II CİLD

BAKI – 2013

BÖLMƏLƏR

XARİCİ ÖLKƏLƏRİN FİLOLOGİYASI ....

HÜQUQ VƏ BEYNƏLXALQ MÜNASİBƏTLƏR ....

PEDAQOGİKA VƏ PSİXOLOGİYA ....

MEMARLIQ VƏ İNŞAAT ....

MƏDƏNİYYƏTŞÜNASLIQ ....

MUSİQİŞÜNASLIQ ....

duyulur. Dövrün tələblərinə cavab verən kommunikativlik prinsipi ingilis dili təliminin əsasını təşkil edilməlidir. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, mövcud olan metod və üsullardan heç biri ideal, təkmil bir metod kimi qəbul edilə bilməz. Xarici dili konkret bir təlim kontekstində tədris edən müəllim təlim prosesini səmərəli şəkildə təşkil etmək müvafiq metod və üsulları müəyyənləşdirilməli, və kommunikativlik prinsipini əsas tutaraq mənimsənilməli olan leksik vahidlərin kommunikativyönümlü şəkildə tələbələrə aşılanmasını təmin etməlidir. Həm dili öyrədən müəllim, həm də dili öyrənən tələbə dilin digər aspektləri olduğu kimi, leksikanın öyrədib-öyrənilməsinin əsas məqsədini mənimsənilmiş söz və söz birləşmələrindən real kommunikasiya prosesində istifadə etmək bacarığının inkişaf etdirilməsində görməli və fəaliyyətlərini məhz bu istiqamətdə təşkil etməlidirlər.

РЕЗЮМЕ

Некоторые пути устранения трудностей, возникающих в процессе обучения студентов- азербайджанцев лексике английского языка. Одной из основных целей обучения иностранному языку в языковом вузе является усвоенные студентами лексики изучаемого языка. В процессе усвоения лексики английского языка студенты-азербайджанцы испытывают значительные трудности, обусловленные в различиями в семантических структурах слов-каррелятов в родном и изучаемом языках.Для того, что сделать процесс усвоения слов более эффективным, студенты должны овладеть семантической структурой слова иностранного языка.

SUMMARY

Same ways of overcoming difficulties that Azerbaijani students experimental in the process of learning English vocabulary. On of the main of teaching to Azerbaijani students is teaching vocabulary. To specs up this process and make it more efficient teachers should help learners by providing useful ideas for recording and storing new work and giving lots of practice with new vocabulary units. A more fruitful approach to teaching English words to Azerbaijani students is based on taking into account the differences existing between the semantic structures of correlated words in two languages.

Cəfərova Xədicə Kəblə Bədəl qızı

Azərbaycan Dillər Universiteti

CULİAN BARNSIN "İNGİLTƏRƏ, İNGİLTƏRƏ" ƏSƏRİNDƏ ORİJİNAL VƏ SİMULYAKR

Açar sözlər: simulyakr,orijinal, surət, dekonstruksiya

Keywords: simulacrum, real, copy, deconstruction

Ключевые слова: симулякр, подлинник, копия, деконструкция

İngilis postmodernizminin ən parlaq nümayəndələrindən olan C.Barnsın "İngiltərə, İngiltərə" (1998) romanı orijinal və surət problemini öz apofeozuna çatdıran, "ingilislik" (Englishness) məfhumunu bir tərəfdən rekonstruksiya edərkən, digər tərəfdən dekonstruksiyaya məruz qoyan, bütün bunların fonunda isə postmodern şəxsiyyətin xoşbəxtliyə olan ümidləri ilə mübarizəsini yumor, satira, bəzən isə sentimentallıqla təsvir edən nəsr əsəridir.

Əsərdə hadisələr əsasən iki: ölkə və şəxsiyyət müstəvisində, utopik və antiutopik çalarlarla inkişaf edir. Üçüncü minilliyin əvvəllərində İngiltərənin qoynunda Marta adlı bir qızcığaz böyüyür, şəxsiyyət kimi formalaşır, özünü və həyatın mənasını axtarmağa başlayır. Bu zaman ərzində isə onun doğma vətəni ikiləşir, tanınmaz dərəcədə dəyişir və sonda fərdiliyini itirərək öz əkizinə məğlub olub aradan çəkilir."Sənin ən birinci xatirən hansıdır?" Əsər Martaya verilən bu sualla başlayır və məhz bu məqamdan şəxsiyyətin formalaşması məsələsi millətin tarixi inkişafı, onun mahiyyəti ilə səsləşməyə başlayır. Tarix "gerçəkliyin dəqiq, poliokulyar video yazısı" [3:194] deyil, insanın ilkin xatirələrində həmişə qeyri-müəyyənlik, qeyri-dəqiqliklik olur, deməli, millətin də tarixində uydurma payı yer alır. Bir gün Martanın işləməyə başladığı Pitmen şirkətinin rəhbəri - "novatoru, fikir generatoru sözün hər mənasında dahi adam, Biznes-Supermən", yaxud da sadəcə yırtıcı kapitalist Ser Cek Pitmen özünün "9-cu simfoniyasına" imza atmaq qərarına gəlir. Nəticədə isə, bu kapriz – "miniatür İngiltərə" layihəsi - əsl, doğma İngiltərənin məhvinə gətirib çıxarır. Məsləhət və fikir bildirmək üçün dəvət edilən fransız intellektualı açıq-aydın J.Bodriyyara parodiyadır [1:184]. Onun

sözlərindən belə məlum olur ki, postmodern dövrünün insanı yüksək səviyyəli simulyakrı həqiqi şeylərdən üstün tutur, səbəb isə orijinala qarşı ekzistensial qorxudur. Orijinal bizə seçim buraxmır, surət isə çoxdur, orijinal toxunulmazdır, surətin ixtiyarı isə öz əlimizdədir, onu istənilən şəklə salmaqda sərbəstik, yüksək səviyyədə hazırlanmış surət orijinalın təkmilləşdirirlmiş və zənginləşdirilmiş tam və yekun halıdır, ona görə də, biz məhz surət tələb etməliyik. Əsərdə belə bilir fikir əsaslandırılır ki, gördüyümüz hər bir şey həmişə hər hansı daha əvvəlkinin surətidir. Heç bir şeyin "orijinal başlanğıc, saflıq anını" müəyyən etmək mümkün deyil. İngiltərənin cənub sahili yaxınlığında yerləşmiş 155 kv.millik Uayt adası əsl simulyakra çevrilir. Özündə İngiltərə ilə bağlı 50 kvintessensiyanı (kral ailəsi, Biq Ben/parlamet binası, "Manchester United" futbol klubu, Robin Hud və şən oxatanlar, Şervud meşəsi, "Times", Stounhec və s.) birləşdirən bu *replica*-ada, simulyakr "İngiltərə, İngiltərə" adlanmağa başlayır. Real olan kral və kraliçadır ki, onlar da müqaviləyə əsasən öz şanlı əcdadlarının layiqli davamçıları rollarını oynamalı idilər [2]. Yalnız elitaya – "həmişəyaşıl dollar və uzun yenlər"i olan "qonaqlar"a (turistlərə) xidmət edən süni İngiltərədə insan özünü Alisa tək güzgü arxasında hiss edir; burada hər şey eyni zamanda həm bənzərsiz, həm də olduqca tanışdır. Maddi mədəniyyət abidələri bir-birinə yaxın, iş saatları olduqca rahat, Tauerdə məşhur geyim brendlərinin satışı və s. Layihə komitəsinin başlıca vəzifəsi tipik ingilis xüsusiyyətlərini, İngiltərə tarixinin diqqətəlayiq hadisə və şəxsiyyətlərini aşkarlamağa, Uayt adasında rekonstruksiya etməyə yönəlsə də, onları ticari nöqteyi-nəzərdən qane etməyən xüsusiyyətlər (ingilislərin, soyuqqanlılığı, snobizmi, ksenofobiyaları, Robin Hud haqda ziddiyyətli fikirlər və s.) daha xoşagəlimli olanları ilə əvəz edilir, yaxud da tamamilə atılır. "ingilislik" dekonstruksiyaya uğrayır. Mahiyyətcə böyük tematik park olan bu adada qonaqlar nəinki tarixi döyüşlərin gedişatını izləyə, hətta İngiltərə tarixinin həyatdan çoxdan köçüb getmiş görkəmli şəxsləri ilə eyni masa arxasında söhbət də edə bilərlər. Real həyatın bitdiyi, simulyakrla əvəzləndiyi bir dövrdə, müəllif göstərir ki, insanlar tamamilə unudub ki, tarix yalnız əyləncə sənayesinin bir növü olmayıb, gündəlik həyatın bir hissəsi ola bilər [5]. Bütün dünya bu təcrübəyə heyran qalır, turistlər yeni İngiltərəni gəzməyə 3-4 dəfə az vaxt sərf edirlər. Belə çıxır ki, biz az artıq pulun hesabına da olsa, vaxtımızı "surət"in hesabına yığıb saxlayırıq. İki il uğurlu fəaliyyət zamanı ada hətta canlanmağa da başlayır: tarixi şəxsiyyətləri oynayan aktyorlar özlərini unudur, daha doğrusu, onların taxdıqları maska öz personaları ilə birləşir (məs, Robin Hud və adamları həqiqi ova çıxır, onunla qidalanır, qaçaqmalçılar həqiqətən qaçaqmalçılığa başlayır və s.). Oxucu hiss edir ki, təxəyyülündə əsl İngiltərə ilə onun surəti, orjinalla simulyakr arasındakı sərhədlər silinir [4]. J.Bodriyyarın sözləri özünü doğruldur: "Simulyakr artıq təqlid olmaqdan çıxıb, o heç ikiləşmə də, parodiya da deyil. Bu indi daha çox real olanın işarələrini reallığın özü ilə dəyişmə problemidir"[1;184]. Bu vaxt ərzində iqtisadiyyatı turizmə əsaslanan köhnə İngiltərədə siyasi-iqtisadi durum getdikcə pisləşir və o həddə gəlib çatır ki, ölkə əhalisi məcburən ETİ-nin nailiyyətlərindən imtina edib kapitalizmdən əvvəlki vəziyyətə qayıdır, pastoral idillik həyata qovuşur və beləcə dünya əhli tərəfindən unudulur.

ƏDƏBİYYAT:

1. Bentley N., Contemprorary British Fiction, Edinburg University Press, 2008, 265p.
2. Nünning V., "The Invention of Cultural Traditions: The Construction and Destruction of Englishness and Authenticity in Julian Barnes' *England, England*." *Anglia* 119 (2001):p58-76.
3. Барнс Дж., Англия, Англия, Москва: АСТ, 2005, 348с.
4. http://www.moluch.ru/conf/phil/archive/26/1858/
5. http://old.russ.ru/krug/kniga/20010306.html

SUMMARY

The postmodern man prefers the replica to the original. He demands the replica, since the reality, the truth, the authenticity of the replica is the one he can possess, colonize, reorder. There is no authentic moment of beginning, of purity, however hard their devotees pretend. What we are looking at is almost always a replica, if that is the locally fashionable term, of something earlier.

РЕЗЮМЕ

Человек постмодерна предпочитает копию подлиннику. Он требует копий, ибо реальность, истина, аутентичность копии — это то, что он может присваивать, колонизировать, реструктурировать. Что ни возьми, но, как бы ни притворялись фанатики, подлинное начало, идею в ее первозданной чистоте обнаружить невозможно. То, что мы видим, всегда является копией чего-то более раннего.

XARİCİ ÖLKƏLƏRİN FİLOLOGİYASI BÖLMƏSİ

A.V.Abdullalayeva, İnkarlıq elementlərinin reallaşmasının semantik şərtləri............ 3
R.B.Alışova, "Həyat və ölüm" Konseptləri ilə bağlı sözlərin frazeoloji sinonimlərdə yeri........ 4
С.З.Амирова, Эффект метафорического взрыва у У.И.Бунина........................ 6
A.M.Allahverdiyeva, İngilisdilli mətinlərdə rast gəlinən obrazlı-ekspressiv vasitələr. 8
V.E.Ağabəyli, İngilis dilinin regional variantlarının spesifik xüsusiyyətləri (ABŞ dialektindən nümunələr əsasında).. 9
*A.M.Budaqova,*İnformasiya vasitələrinin proqramatik aspektləri........................ 10
R.T.Əzizova, Fel cümlənin mərkəzi elementi kimi və valentlik nəzəriyyəsi............ 12
A.A.Hümbətova, Tərkibi fellərin tədqiqi və tədrisi tarixinə dair........................ 13
*N.İ.Hüseynova,*Bədii tərcümədə intensivliyin ifadə vasitələri........................ 14
X.R.Məmmədova, Etnoqrafik leksikanın tərcümə yolları (İngilis dili əasasında)........ 15
*A. F.Məmmədzadə,*İngilisd illi hərbi diskursun əlamətlərinə dair qeydlər................ 17
O.K.Mustafayeva, Obrazlı deyimlərin tərcüməsində kontekstin rolu (Robert Muzilin "Üç qadın" əsərinin tərcüməsi əsasında.. 18
*У.Р. Новрузов,*Проблемы перевода интернациональной авиационной лексики 20
И.Г.Оруджева, Особенност диалогической речи персонажей рассказов эрнеста хемингуэря и их перевод на русский язык.................................. 21
A.R.Qocayeva, Müasir Fransız dilində bəzi təyinlərin yerinə dair........................ 23
S.H.Qaragözova, Sözün prosodik strukturuna təsir edən amillər (İngilis və Azərbaycan dili materialları əsasında).. 24
L.Ş. Pənahova, Kolonial diskurs İngilis ədəbiyyatında........................ 26
Н.С.Рахманова, Формальные и семантические способы образования арготических адвербиальных фразеологизмов современного французского языка 27
A.A.Rəcəbova, Dil vahidlərinin variativliyinə dair (İngilis və Azərbaycan dillərinin materialları əsasında).. 28
R.İ.Səfərova, Frazeoloji birləşmələrdə privativlik........................ 30
И.А.Самедова, О роли начальных слов в построении мофологичеслой и лексической структуры Англоязычных текстеов резолюций........................ 31
Х.Э.Сулейманова, Понятие семантической и синтаксической валентности в языкознании 33
R.B.Şamıyeva, "Beovulf" dastanında Bütpərəstlik........................ 34
Г.А.Тагиева, Система единиц измерения в английском языке 35
G.Ş.Xəlilova, Valter Skottun "Ayvenho" romanında tarix və bədii uydurmanın öyrənilməsi haqqında.. 37
C.H.Yaqubova, Mətinin ritmik təşkilində heca və heca bölgüsünün rolu................ 38
X.Ş.Yusubova, Dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələrindən........................ 39

S.Ə.Zeynalova, Emili Dikinson və Volt Uitman yaradcılığı: paralel araşdırma.......... 41
S.S.Zeynalova, Şərq-qərb münasibətlərində mədəni-tarixi kontekistin və folklor dəyərlərinin yeri (Azərbaycan ədəbiyyatında).. 42
S.A.Bağırova, Azərbaycan və ingilis dillərində intonasiya modallığın ifadə vasitəsi kimi 44
P.A.Cavadzadə, Azərbaycanlı tələbələrinə ingilis dilinin leksikasının aşılanması prosesində meydana çıxan çətinliklərin aradan qaldırılmasının bəzi yolları............... 46
*X.K.Cəfərova,*Culian Bransin "İngiltərə, İngiltərə" əsərində orjinal və simulyakr....... 47
G.T.Əliyeva, F. Kafkanının "Proses" romanında zaman və məkan özünəməxsusluğu. 49
V.Y.Ələsgərov, Fransiz dilində ixtisarlar vasitəsi ilə yaranan informatika terminləri 50
S.M.Əjdərzadə, Leksikoqrafiya problemlərinə bir baxış.................................... 51
S.Y.Hüseynova, Dilçilikdə siyasi diskurs məsələsinə dair bəzi qeydlər..................... 53
G.M.Hüseynli, P. Osterin "Bruklin yaramazlıqları" əsərində kafka mövzusunun postmodernist şərhi.. 54
*L.Ş.İsayeva,*Ceyms Moryerin "İsfahanlı Hacıbabanın macəraları" romanında tarixi hadisə və faktların bədii təcəssümü... 56
X.A. İbrahimova, Bioqrafiya janrının bəzi xüsusiyyətləri haqqında........................ 57
A.T.Косаева, К вопросу о тюркском происхождении ирландских слов CEANN и CARN.. 59
T. N.Piriyeva, Reklam mətinlərinin ictimai həyatda və tədrisdə rolu........................ 60
E.Ş.Behbudova, Frazeoloji birləşmələrdə çoxmənaliliğin əmələgəlmə səbəbləri........ 61

HÜQUQ VƏ BEYNƏLXALQ MÜNASİBƏTLƏR BÖLMƏSİ

T.O.Musayev, İşçilərin subyektiv hüquqlarının, azadlıqlarının və qanuni mənafelərinin müdafiəsinin anlayışı hqqında məsələyə dair.................................. 63
Ə.Ə.Allahverdiyev, Müstəntiqin əməliyyat-axtariş orqanlari ilə qarşiliqli fəaliyyətinin planlaşdirilmasinin bəzi xüsusiyyətləri.. 66
R.A.Abbasova, Sığorta hüququnun mənbələri barədə.. 68
A.С.Дадашева, Франция и Турция в Евросоюзе.. 70
G.B.Həmidli, Başqa işə keçirmələrin anlayişi və elmi təsnifati haqqinda 72
T.B.Çələbiyeva, Azadliğin məhdudlaşdirilmasi cəzasinin ləğvinə istisna lüzüm vardırmı?.. 75
Н.К.Каландарли, проблемы биоэтики в свете законодательства: международный и национальный опыт.. 78
С.Г.Каландарли, конституционализм в азербайджане и его взаимодействие с международными правовыми актами 81
С.С. Алиева, Организация исламского сотрудничества и её роль в армяно-азербайджанской нагорно-карабахской проблеме..................................... 84
В.Ш.Наджафов, Некоторые аспекты нормативно-правового регулирования контртеррористической операции.. 86
B.R.Nəsirov, islam hüquq tarixində dövlət başçisi vəzifəsinin tutulma qaydalari....... 87

P.S.Qurbanov, Vətəndaşlığın sosial əsası və hüquqi məzmunu................................ 90
И.В.Кямилова, Проблемы совершенствования уголовного законодательства в области борьбы с экологическими преступлениями на основе международного права.... 91
Ə.İ.Quliyev, Hüquq tətbiqedici fəaliyyətdə xüsusi texniki vasitələrin istifadəsi.......... 92
С.У.Гусейнова, Сотрудничество Азербайджана с Европейским Союзом......... 95
*М.Е.Бабаханова,*Принципы механизмов парламентского контроля над сектором безопасности... 97
L.R.Fərzəliyeva, Beynəlxalq maliyyə və valyuta hüququnun anlayışı, predmeti və onun beynəlxalq hüquq sistemində yeri.. 99
K.M.Eminov, Bank fəaliyyətinin həyata kecirilməsi ücün lisenziya və icazələrin verilməsi, dövlət qeydiyyatına alınması qaydaları... 100
Л.Ш.Алиева, Значение третьего поколения прав человека........................... 102
S.Ə.Eyvazova, Avropa Qonşuluq Siyasətinin təsis edilməsi zərurəti.......................... 104
Z.T.Məmmədov, Firma adının anlayışı barədə.. 106
N.İ.Əliyeva, Avropa İttifaqının Yaxın Şərq siyasəti yeni minilliyin əvvəllərində........ 107
F.M.Əliyeva, İnsan və vətəndaş hüquqları sistemində sosial hüquqların yeri və rolu haqqında.. 109
E. E.Nəbiyev, Əmək müqaviləsinin leqal tərifləri, onların elmi və təcrübi əhəmiyyəti 112
F.Q.Səttarov, Vahidlik və diferensiasiya əmək hüquq elminin kateqoriyaları kimi..... 115
T.L.Kazımov, Hüquqi məsuliyyətin digər növləri sistemində maddi məsuliyyətin iqtisadi mahiyyəti və hüquqi təbiəti haqqında məsələyə dair.. 119
А.А.Байрамова, К вопросу о понятии и правовом сущности "удлиненного отпуска" 122
R.T.İsmayılov, Əmək hüququnda normalar haqqında məsələyə dair......................... 124
E.N.Məmmədov, Əvəzçilik haqqında əmək müqaviləsinə xitam verilməsinin ümumi və xüsusi əsaları... 126
Ə.Ə.Fərəcov, İşçilərin subyektiv hüquqlarının, azadlıqlarının və qanuni mənafelərinin müdafiəsinin anlayışı haqqında məsələyə dair.. 130
Ə.Ə.Mustafayeva, İşçinin hüquqi statusunu təşkil edən əsas lementlərin tərkibi haqqında...... 132
H.M.Mürsəlova, Milli və beynəlxalq huququn qarşılıqlı fəaliyyətinin ümumi aspektləri 136
L.S.Baxşıyeva, Kosmos huququnun yaranma və inkşaf tarixinə qısa nəzər............... 138
И.М.Алиев, Нормы религии и законодательство Азербайджанской Республики 140
T.M.Qəniyev, Müəssisədaxili intizam qaydalarının hüquqi tənzimlənməsinin bəzi məsələləri.. 141
A.Ə.Əliyeva, Gənclərin məşğulluğunun təmin edilməsi 144
Z.Z Xəlilov, Beynəlxalq hava hüququ beynəlxalq hüququn sahəsi kimi..................... 145

PEDAQOGİKA VƏ PSİXOLOGİYA BÖLMƏSİ

C.A.Orucova, Məktəbə hazırlıq qrupunda kağız evciyin düzəldilməsi texnologiyası 147
*L.Ə.Əsgərli,*Qrammatik qaydalar və onların şagirdlərin nitq mədəniyyətini formalaşdırmaqda rolu(məsələnin qoyuluşu və problemin həlli yolları) 149

Ş.Y.Cəlilzadə, Boloniya prosesində kredit sistemi müddəalarının tələbələrə yaradtığı imkanlar.. 150
M.T.Əliyeva, Yaradcılıq vərdişlərin formalaşmasında bədii təxəyyülün rolu 152
Y.B .Əskərova, Azərbaycanda elmi psixologiyanın inkişaf mərhələləri 154
K.M.Haqverdiyeva, M.F. Axundovun əsərlərində rəhbər və liderin sosial-psixoloji xüsusiyyətləri.. 155
*R.N.İsmayılova,*Azərbaycan maarifçi ziyalıları təlimin ana dilində aparılması uğrunda mübarizədə.. 157
*X.N.İbrahimova,*Yeniyetmələrin peşəyönümünün psixopedaqoji məsələləri 159
Y.T.Məhərrəmova, Təlim prosesində tələbələrin idrak fəallığının formalaşdırılması problemi.. 160
У.Б.Мехралиева, Высказывания Ф.Б.Кочарлинского по вопросам воспитания на страницах газет конца XIX – начала XX вв.. 161
X.A.Məmmədova, Təlim prosesində interaktiv texnologiyalardan istifadənin əhəmiyyəti.. 163
L.N.Nağıyeva, XX əsrin əvvəllərində təhsilin demokratikləşirilməsi uğrunda mübarizədə Seyid Hüseynin rolu 165
A.B.Nəsibova, M.Ə. Rəsulzadə yaşlıların təhsili haqqında.. 166
N.F.Sərxanlı, "Sağlam həyat tərzinin" mahiyyəti haqqında.. 168
А.Т.Гаджиев, Инновационные технологии обучение русскому языку............. 169
С.А.Гусейнова, Межкультурный подход к обучению диалогическому общению на английском языке средней школе 171
L.Q.Qurbanova, Pedaqoji kadrların yenidənhazırlanması sisteminin idarə olunmasının modernləşdirilməsi.. 172
S.V.Rüstəmova, Pedaqogika tədris kursunun inkişaf diapozonuna müqayisəli yanaşma.. 174
N.T.Rzayeva, Şəxsiyyətin dəyərlər sisteminin formalaşmasına uşaq ədəbiyyatının psixoloji təsiri 175
Z.N.Səttarova, 60-cı illərə qədər Azərbaycanda ibtidai təhsil nəzəriyyəsinin inkşafı.. 177
R.M.Zeynalova, XX əsrin əvvəllərində qadın təhsilinin inkişafında H.Z.Tağıyevin Qız məktəbinin rolu.. 178
A.H.Zeynalova, İsmayıl Şıxlı ailə tərbiyəsi və ənənələri haqqında 180
N.M.Ağazadə, Orta-ixtisas musiqi məktəblərində şagirdlərin ümümtəhsil fənlərinə münasibəti.. 182
H.V.İlyasov, Ailədə uşaqların vətəndaşlıq tərbiyəsi probleminin tədqiqinə dair......... 183
Z.R.Əhmədxanova, Valideyn – övlad münasibətlərinin aqressiv davranışa təsiri..... 185
G.X.Arıxova, Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində azyaşlı uşaqların inkişafında və tərbiyəsində oyunların və səhnəciklərin rolu.. 186
S.S.Bayramova, Hacı Kərim Sanilinin "böyüklər üçün əlifba kitabı" dərsliyi............ 188
P.A.Cavadova, Azərbaycanlı tələbələrinə ingilis dilinin leksikasının aşılanması prosesində meydana çıxan çətinliklərin aradan qaldırılmasının bəzi yolları.............. 190
A.Ş.Hacıyeva, Elmi ədəbiyyatda psixi halət anlayışı.. 191

V.M.İsmayilova, Bioloji məzmun istiqamətli sinifdənxaric işlər və məktəbdənkənar tədbirlər zamani şagirdlərin mənəvi tərbiyəsi........ 192
В.М.Керимовой, Современная азербайджанская семья в условиях глобализации 194
K.H.Məhyəddinova, Heydər Əliyevin milli kadr hazırlığının genişləndirilməsində rolu(1969-1982)........ 196
S.İ.Mansurova, Bədii yaradıcılıq prosesinin psixoloji xarakteristikası........ 197
N.Q.Mirzəliyeva, İqtisad fakültələri tələbələrinə ingilis dili tədrisinin bəzi xüsusiyyətləri........ 199
P.V.*Nəbiyeva,* Yeniyetmələrin tərbiyəsində ailənin, məktəbin və ictimaiyyətin əlbir işi... 200
Q.N.Nəsirova, Yuxarı sinif şagirdlərində ekoloji mövqeyin formalaşdırılmasında sinifdənxaric işlərin rolu........ 202
K.İ.Pirverdiya, Təhsil sahəsində innovasiya modelləri........ 203
О.Д.Халилова, Этнокультурный компонент в содержании обучения русскому языку как иностранному........ 205

MEMARLIQ VƏ İNŞAAT BÖLMƏSİ

R.M.Axundova, Cənub mirvarisi........ 207
А.Р.Агакишибекова. Немецкие жилища в Азербайджане........ 208
E.A.Məhərrəmov, Bakı şəhəri məskunlaşma sistemində mədəniyyət mərkəzlərinin formalaşması........ 210
A.H.Mehrdad, Asma sistemin müvazinət hallarinin tədqiqi haqqinda........ 212
B.S.Pahlevaan, Abşeronda landştaftı memarlığının formalaşması........ 214
İ.O.Rzayev, Azərbaycanın tarixi şəhərlərində yaşayış mühitinin şəhərsalma xüsusiyyətləri........ 216
Г.Г.Сафарова, Актуальность комплексной реконструкции сложившихся городских районов застройки периода индустриального домостроения........ 217
B.Nobat, İlkin əyrilikli sütunlarda gərginliklərin tənzimlənməsi haqqinda........ 219
S.N.Qaraisayev, Üclaylı qeyri – bircins ortorop lövhənin elstiki əsas üzərində birtərəfli sıxılmada dayanıqlığı haqqında........ 221
S.Q.Quliyeva, Tarixi abidələrin bərpası üçün inşaat məhlulları tərkiblərinin tədqiqi 223
Ə.P.Davud, Həndəsi qeyri-beton qabırqalı dəmir-beton qabıqların dinamika məsələlərin tədqiqi........ 225
M.R.Pərto, Qabirğali dəmir-beton qabiqlarin həndəsi qeyri-xətti nəzəriyyəsi ilə hesablanmasi........ 227

MƏDƏNİYYƏTŞÜNASLIQ BÖLMƏSİ

K.Ə.Mehdiyeva, "Qədim quba" fabrikində toxunan xalçalarin şöhrəti........ 230
*K.N.Məmmədova,*Teatr maarifçiliyinin kulturoloji aspektləri........ 231
M.M.Kazımova, Basma naxış qəlibləri........ 233
L.M.Zeynalova, Elm mərasimləri sosial hadisə kimi........ 235

Ü.F.Vəliyeva, Azərbaycan kino musiqisi.. 236
L.Ə.Kərimova, Azərbaycanda mədəni müxtəlifliyə tarixi bir baxış........................ 238
Ə.A.Əhmədov, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə milli musiqimizin inkişafı 240
А.Ф.Шахбазов, Современные тендеце музыкальной терапии........................ 241
S.E.Məhişov, Milli adət və ənənlərmizin təbliğində turizmin rolu........................ 243

MUSİQİŞÜNASLIQ BÖLMƏSİ

L.A. Dadaşova, Qarayevşünaslıqda Bakı Musiqi Akademiyasının alimlərinin rolu.. 245
D.A.Agca, XVII-XVII əsrlərdə Türk musiqi mədəniyyətinin Avropa ölkələrinə təsiri 246
G.A.Eyvazova, 1973-1975-ci illərdə Bakı və Sumqayıt şəhərlərindəki musiqi texnikumlarında təhsilə dair professor Nigar Üsubovanın mülahizələri........................ 247
G.N.Kazımova, Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında S.Prokofyevin balet ənənələrinin təsfiri məsələsinin araşdırılmasına dair.. 248
Ə.N.Ələkbərov, "UD" çalğı alətinin Azərbaycan Musiqisində yeri........................ 249
R.Ə.Əmrahov, Azərbaycan kamera instrumental musiqisində trio janrının tətbiqinə dair 250
N.K.Mustafayev, Musiqi təhsili prosesində Azərbaycan xalq rəqslərindən istifadə etmənin rolu və əhəmiyyəti.. 251
L.A.Musayeva, Aqşin Əlizadənin "Dastan" əsəri (fortepiano və simfonik-orkestr üçün işləmə) 252
*N.K.Qulamova,*Azərbaycan muğamşünaslıq inkişaf yolları........................ 253
N.M.Şahməmmədova, Ramiz Mirişlinin mahnılarının üslub xüsusiyyətləri.............. 255
M.A.Dadaşova, Musiqi qavrayışı.. 256
G.Əliyeva, Azərbaycan operalarında qadın obrazlarının ümumi səciyyəsi.................. 259
N.M.Kamilova, Professional musiqidə qəhrəmani mövzuda olan əsərlərin şagirdlərin hərbi-vətənpərlik tərbiyəsinə təsiri.. 260
S.Əliyev, Görkəmli tarzən və pedaqoq.. 262
S.S.Verdiyeva, Əlibaba Məmmədovun bəstələdiyi təsniflərin lad və ritmik xüsusiyyətləri.. 263
О.Н.Зейналлы, Синтез психологических и личностных факторов в работе дирижера духового оркестра.. 265
Н.Ф.Касимова, Ф. Лист Вариации Totentanz.. 266
Ü.T.Hacılı, Norveç - azərbaycan musiqi əlaqələri.. 267
Д.Г.Ахмедова, Проблемы фортепианного ансамблевого исполнительства в контексте западноевропейской музыкальной культуры 269
С.Г. Джабраил-заде, Традиции исполнения произведений Ф.Шопена российскими пианистами.. 270
K.R.Qaramollayeva, Şövkət ələkbərovanin azərbaycan musiqi mədəniyyətində rolu 272